

SocialdepartementetMyndigheten för familjerätt och
föräldraskapsstöd

Uppdrag till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd om förstärkta familjerätter och våldsförebyggande familjerådgivning

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) i uppdrag att betala ut och följa upp statsbidrag om 48 500 000 kronor till 20 kommuner under 2025. Syftet är att genomföra en satsning på förstärkta familjerätter och våldsförebyggande familjerådgivning i områden där utanförskapet är särskilt stort. Kommunerna får använda medlen till bemanning, kompetenshöjande åtgärder, ökad tillgänglighet och sänkta egenavgifter i verksamhet som rör familjerättsliga frågor eller familjerådgivning.

Fördelningen av statsbidrag ska göras utifrån den fördelningsnyckel som framgår av *bilagan*.

Medlen ska betalas ut engångsvis efter rekvisition av respektive kommun till MFoF senast den 1 augusti 2025. Medlen får användas för verksamhet som bedrivs under 2025. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 2 februari 2026 till MFoF.

MFoF ska informera berörda kommuner om möjligheten att rekvirera medel för de insatser som statsbidraget avser, om krav på återrapportering och redovisning av medel och om återbetalning av outnyttjade eller felaktigt använda medel. MFoF ska utforma krav på återrapportering och redovisning som möjliggör uppföljning, men utan att utöka kommunernas administrativa börda på ett oproportionerligt sätt.

MFoF ska löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

MFoF ska senast den 1 september 2025 lämna en skriftlig delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). MFoF ska senast den 2 mars 2026 lämna en skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Slutredovisningen ska innehålla en redogörelse för uppdragets genomförande, fördelningen av medel och resultat.

För uppdraget får MFoF under 2025 använda högst 50 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetår 2025 uppförda anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m., anslagsposten 11 Utv socialt arbete – del till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd. Av dessa medel får MFoF använda högst 1 500 000 kronor för myndighetens arbete med att administrera, betala ut och följa upp statsbidragen. Totalt 48 500 000 kronor ska fördelas som statsbidrag.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Alla barn har rätt till en trygg uppväxt. Barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare har huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling. Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter är staten ytterst ansvarig för att barnets rättigheter förverkligas och ska stötta familjer att ta hand om sina barn på bästa sätt. Barnets bästa ska vara avgörande för alla frågor om vårdnad, boende och umgänge.

Socialtjänstens arbete med familjerättsliga frågor, t.ex. vårdnad, boende och umgänge, kan ha stor betydelse för att bidra till separerade föräldrars möjligheter att samarbeta för barnets bästa. Arbetet kan även vara viktigt för att hjälpa föräldrar att själva komma överens, i stället för att viktiga frågor om deras barn ska behöva avgöras av domstol. I familjerättens arbete ingår bl.a. att erbjuda samarbetsamtal och informationssamtal, utföra vårdnads-, boende- och umgängesutredningar samt att ta fram snabbupplysningar till domstolen.

Alla kommuner ska dessutom tillhandahålla familjerådgivning. Familjerådgivningen erbjuder stöd och hjälp vid problem i relationer i olika familjekonstellationer. Familjerådgivning kan ha positiva effekter både på kort och lång sikt vad gäller bättre hälsotillstånd, lägre konfliktnivå och högre grad av samförstånd. Familjerådgivning kan bl.a. förebygga våld i nära relation, våld mot barn samt hedersrelaterat våld och förtryck. Insatsen bidrar även till regeringens jämställdhetspolitiska delmål om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Barnets familj spelar en viktig roll för barnets trygghet och goda uppväxtvillkor. Stöd i familjerättsliga frågor och familjerådgivning kan bidra till att enskilda och familjer kan lösa konflikter och hitta samförstånd. Det är en viktig insats för att säkerställa barnets rätt till en trygg barndom.

Bland vissa grupper av barn och vuxna finns en förhöjd risk att utsättas för våld och andra övergrepp. Det gäller bl.a. barn med funktionsnedsättningar samt familjer där det förekommer missbruk, psykisk sjukdom eller ekonomisk utsatthet.

Våld under uppväxten medför ökad risk för fysisk och psykisk ohälsa, både på kort och på lång sikt. En förhöjd risk finns oavsett om barnet utsätts för direkt våld eller upplever våld av eller mot en nära anhörig. För barn som växer upp i våldsamma miljöer kan våld som lösning på konflikter normaliseras. Satsningen på förstärkta familjerätter och våldsförebyggande familjerådgivning är en del av regeringens breda främjande och förebyggande arbete som syftar till att lägga grunden för ett samhälle utan tolerans för våld.

Statsbidrag för förstärkta familjerätter och våldsförebyggande familjerådgivning fördelas i enlighet med Statistiska centralbyråns och Boverkets rapport (Slutrapport regeringsuppdrag 2024:2) till 20 kommuner med sammanlagt 40 områden där utanförskapet är särskilt stort. Fördelning sker genom att ett fast belopp om 815 000 kronor betalas ut till de kommuner som ingår i satsningen, vilket motsvarar lönekostnaderna för en socialsekreterare i kommunal sektor. Därutöver fördelas resterande medel jämnt per invånare i de utsatta områdena.

Regeringen beräknar att fr.o.m. 2026 årligen t.o.m. 2028 avsätta 50 000 000 kronor till satsningen, under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget. Regeringen avser att återkomma med beslut om utbetalning och val av fördelningsmodell för 2026.

På regeringens vägnar

Camilla Waltersson Grönvall

Maj Fagerlund

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen
Finansdepartementet/BA, OFA K, SFÖ
riksdagens socialutskott
Barnombudsmannen
Socialstyrelsen
Sveriges Kommuner och Regioner

Bilaga till regeringsbeslut 2025-02-06 nr III:2

Kommun	Ett fast belopp per kommun (0,815 miljoner kronor) och resten fördelat per bef. i utsatta områden
Alvesta	1 149 764
Avesta	1 243 421
Borlänge	1 248 295
Botkyrka	3 099 332
Eskilstuna	3 437 056
Göteborg	4 174 476
Halmstad	1 930 357
Helsingborg	2 048 909
Järfälla	1 009 278
Karlskrona	1 214 175
Kristianstad	1 674 105
Linköping	2 566 287
Malmö	6 003 404
Norrköping	2 022 100
Stockholm	3 815 689
Trollhättan	2 112 972
Uppsala	1 702 655
Västerås	3 004 631
Växjö	2 043 686
Örebro	2 999 408
Totalt	48 500 000